

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: OHelsea 3-3878

NO. 289. — ŠTEV. 289.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 11, 1933. — PONEDELJ EK, 11. DECEMBRA 1933

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

NA ŠPANSKEM JE IZBRUHNILA REVOLUCIJA

VLADA PRAVI, DA SE JE POSREČILO USPEŠNO ZADUŠITI ANARHISTIČNO REVOLUCIJO

Skoro sto oseb mrtvih v pouličnih bojih. — Več cerkva, samostanov in železniških tračnic razdejanih. — Vlada pravi, da je mojster položaja. — Vstaško gibanje se je razširilo po dvanajstih provincah. — Nevarnost generalnega štrajka. — V Barceloni je bilo proglašeno obsedno stanje.

MADRID, Španska, 10. decembra. — Anarhistična vstaja v Španiji je zahtevala dosedaj 78 človeških žrtev. Nad dvesto oseb je bilo ranjenih. Vladne čete so zmagale v treh provincah, ki meje na Katalonijo, dočim vstaja v provincah, ki meje na Pirineje, še ni zatrta.

Vladni zastopniki so prepričani, da bo nocoj konec anarhistične vstaje. Vstaši so porušili več cerkva in samostanov ter na raznih mestih razdejali železniške proge, vsled česar je promet zelo otežčen. Če se bodo nemiri nadaljevali, bo proglašeno nad vso deželo obsedno stanje.

Nevarnost generalnega štrajka še vedno ni odstranjena.

Španija ima vsega skupaj petdeset provinc. Vstaja je izbruhnila v dvanajstih provincah.

V Madridu je bilo vpriporjenih dvanajst bombnih napadov, ki so povzročili veliko škodo.

Oblasti so aretirale 81 oseb.

Ministrski predsednik Martinos Barrios je uvedel nad časopisi najstrožjo cenzuro. Vsak članek, tika-joč se vstaškega gibanja, mora biti prej predložen vladnemu cenzorju, predno je objavljen.

Danes se je sestal kabinet k posebnemu zasedanju, da uveljavi vse potrebno za zatrtje vstaje.

Po vladni odredbi ne smejo ljudje stati v gručah po ulicah, oziroma se zbirati v okolici postaj, mostov itd.

Notranji minister Nico Avella je sporočil, da vlada, razen v provinci Teruel, v deželi mir.

V Curuni je bilo ponoči vrženih dest bomb, zjutraj je bil pa proglašen generalni štrajk. Bomba je poškodovala elektrarno, vsled česar je bilo mesto ponoči v temi.

Madridski list "El Sol" pravi: —

— Izmed vseh revolucionarnih gibanj, kar jih je doživela Španija v zadnjem času, bo to najmanj uspešno.

Dnevnik "Socialista" označuje sedanjo vstajo kot brezupno in pravi, da socijalisti niso udeleženi pri nji.

MADRID, Španska, 10. decembra. — Španska je s silo zadušila četrto revolucijo iberške anarhistične konfederacije proti republikanski vladi. 42 upnikov in policistov je bilo ubitih in več sto oseb ranjenih v spopadih v velikih mestih in vaseh. Več sto upnikov je bilo aretiranih.

Saragossa, ki je novo središče anarhistov in kjer se zbirajo anarhisti iz cele dežele, je bila pozorišče bojov, ki so trajali ves dan. Štiri osebe so bile ubite in 18 ranjenih.

Cerkev sv. Nikolaja v Saragossi so uporniki zažgali in je pogorela do tal. Brizgalna, ki je skušala pogasiti požar, je zgorela. Ponoči so se spopadi ponovili in vojaštvo je s tanki patruliralo po ulicah.

Upor se je razširil tudi do Granade. En upornik je bil ubit, dva pa sta bila ranjena, ko so naskočili cerkev, katero so zažgali. O manjših spopadih poročajo iz Valencije.

V Madridu je na več krajih razpočilo več bomb. Vlada je policiji poslala vojaštvo na pomoč. Po celnem mestu vozijo oklopni vojaški avtomobili in civilna garda je dobila puške.

V vinski pokrajini v provinci Logrono, severno od Saragosse, so po vseh vaseh bili veliki nemiri. V

Zbližanje med Jugoslavijo in Bolgarsko

AMERIKA JE OPOZORILA DOLŽNIKE

Washingtonska vlada je opozorila dolžne države na vojni dolg. — Vsaka država bo plačala samo del dolga.

Washington, D. C., 10. dec. — Združene države so opozorile evropske države, ki 15. junija niso plačale zapadlega vojnega dolga, med temi Francijo in druge države, da bo znasla njihov vojni dolg 15. decembra \$107,000,000.

Države, katerim je pošujoči državni tajnik Phillips poslal opomine, so: Francija, Belgija, Poljska, Estonija in Ogrska. Zastopniki teh držav pričakujejo, da bodo v kratkem času prejeli odgovore svojih vlad, ki bodo sporočile, kaj mislijo napraviti s tem dolgom, ki zapade 15. decembra. Diploma čini krogi si prepričani, da večina držav ne bo plačala svojega dolga.

Nobena država ne bo plačala cellega dolga, temveč samo del in v ameriških dolarjih, katere so nakupile po sedanji izki ceni dolarja. Phillips je naprosil Čehoslovasko in Estonijo, da plačata tveč, kot sta 15. junija.

Anglija, ki je 15. junija plačala \$10,000,000, mesto \$75,950,000, bo 15. dec. plačala \$7,500,000, mesto \$117,670,000. Čehoslovaska je obljubila plačati \$150,000, mesto \$1,865,624. Italija bo plačala \$1,000,000, mesto \$2,133,905.

Združene države bodo pri odplačilu vojnega dolga 15. decembra izgubile okoli \$300,000,000.

PASTOR OBTOŽEN

Fort Worth, Texas, 10. dec. — Pastor C. C. Reneau, star 34 let, je bil danes obtožen, da je umoril svojega bivšega sodelavca, misijonskega pridigarja W. Shawa. Reneau pravi, da ga je ustrelil v silobranju.

NOBLOVA NAGRADA ZA MEDICINO

Stockholm, Švedska, 10. dec. — Noblova nagrada za medicino je bila letos podeljena dr. Thomasu H. Morgani. Ker ni mogel osebno dojeti sem, ga je zastopal tukajšnji ameriški poslanik Lawrence A. Steinhardt.

VELIKA TOVARNIŠKA NESREČA

Linaes, Mehika, 10. decembra. Pri razstrelbi v sladkorni tovarni, ki je last bivšega generala Jose Maria Bonilla, je 16 oseb izgubilo življenje. Razstrelba je porušila tudi več bližnjih poslopij. Tudi Bonilla je bil ubit.

nekaterih vaseh so kmetje, ki so bili oboroženi z novimi puškami, razglasili "svoboden komunizem".

BARCELONA, Španska, 10. decembra. — V Barceloni in njenih predmestjih je bilo ubitih 8 oseb in nad 20 ranjenih. Ubila sta bila tudi dva policista, štirje pa so bili ranjeni.

Anarhisti so skušali v Barceloni in bližnjih mestih razglasiti splošni štrajk, pa se jim je le deloma posrečilo.

KUBA PRED POLITIČNIMI SPREMENBAMI

Kubanska vlada bo kmalu strmoglavljena. — Junta je na tajni seji določila novo vlado.

Havana, Kuba, 10. decembra. — Nad Havano visi težko ozračje negotovega pričakovanja, medtem ko se vlada na vse strani prizadeva poravnati politični spor.

Velika tajnost prevladuje glede izida tajne seje revolucionarne junte, ki je postavila na predsedniško mesto sedanjega predsednika Grau San Martina.

Splošno pa prevladuje mnenje, da je junta na svoji seji v Camp Columbia razpravljala o spremeni bi vlade.

Grau je odločen v tem, da se ne umakne s svojega mesta zaradi zahtev svojih nasprotnikov, toda je rekel, da je junta, ki ga je postavila za predsednika že sporočil, da je pripravljen takoj odstopiti, ako tako želi junta.

Medtem so se vedno bolj širijo govorice, da bo Graunova vlada strmoglavljena, je Carlos Mendieta izjavil, da je pripravljen sprejeti predsedništvo, ako Grau odstopi. Toda Mendieta je stvil pogoj, da sprejme predsedništvo, ako bodo njegovo vlado podpirali tudi nasprotniki sedanjega vlade.

Po celnem gibanju mestu so postavljene vojaške straže, četudi ni nikakih nemirov.

EDINI KOMUNISTIČNI ŽUPAN

Crosby, Minn., 9. decembra. — Edini komunistični župan v Zdr. državah Emil C. Nygard je pri zadnjih občinskih volitvah propadel in na njegovo mesto je bil izvoljen trgovec Vladimir Beroff.

PODRAŽENJE POMORSKE VOZNE

London, Anglija, 9. decembra. Parobrodne družbe, katerih parniki vozijo med Evropo in Severno Ameriko, so sklenile, da s 1. januarjem zvišajo cene voznih listkov za 10 odstotkov.

KANONIZACIJA BERNARDE

Vatikan, 9. decembra. — Papež Pij XI. je ob navzočnosti velike množice vernikov razglasil Bernardette Soubirous za blaženo. Mlada Bernarda je leta 1858 videla prikazen Matere božje, ki ji je naročila, da naj ljudestvo na istem mestu zgradi njej v čast cerkev. In v kratkem času je bila sezidana slovesna romarska cerkev v Lourdu.

Ob tej priložnosti je prišlo mnogo romarjev Rim. Iz Pariza je vernike pripeljal šest posebnih vlakov. Največ romarjev je prišlo iz Hautes Pyrenees, kjer je Bernarda živela.

PANAMERIŠKA KONFERENCA

Prijateljstvo južnih držav do Združenih držav narašča. — Hull je s svojim nastopom pridobil delegate.

Montevideo, Urugvaj, 10. dec. Prvi teden sedme panameriške konference je potekel, ne da bi se, kot je bilo prej v navadi, južno-ameriške države združile v skupino, ki je bila sovražna Združenim državam. Zlasti velja to za Argentino, katere delegati kažejo do Hull'a veliko prijaznost, kar je v velikem nasprotju z nastopom argentinskih delegatov na konferenci v Havani leta 1928.

Prvič v 25 letih, ali mogoče v celoti zgodovini panamerikanišne se počuti delegat Hull domačega v družini ameriških držav. To pa je vsled tega, ker ameriška delegacija sedaj ni prišla na konferenco v namen, da doseže od konference vse, kar želi in da ne govori drugim delegatom, kaj morajo storiti.

Največji vzrok za prijateljstvo razpoloženje do Združenih držav pa je osebnost državnega tajnika Hull'a, ki je takoj prvi dan svojega prihoda stopil v stik z drugimi delegati, razpravljal z njimi o skupnih problemih in je bolj poslušal njihove mizore, kot pa jim vsiljeval svoje. Pripravi Hull-ov nastop ter njegova očitna iskrenost, da stopi v prijateljske odnose z drugimi delegati, je pridobila njihovo naklonjenost.

Delegati so pričakovali, da bo Hull zastopal Združene države kot velika med ameriški državami, mesto tega pa se je Hull pokazal enakega z njimi. To je tudi najbolj domača konferenca, ker nosijo delegati običajne obleke, mesto frakov in cilindrov, čemur bi se v Londonu in Ženevi zelo čudili.

V resnici se ni bilo take konference, na kateri bi o tako važnih zadevah razpravljali, kot bi se prijateljsko razgovarjali v kavarni pri kavi in cigareтах.

HOMATIJE NA IZTOKU

Bojna mornarica se nahaja pri Formozi in pazi na dogodke. — V Fučovu vlada veliko razburjenje.

Šanghaj, Kitajska, 10. dec. — Medtem ko je delegacija štirih zastopnikov nankingske vlade na poti v Hongkong na konferenco, od katere je, kot pravi načelnik delegacije Sun Fo, odvisna usoda Kitajske, je kantonska vlada postavila na južno mejo nove Fu-kien države 50,000 vojakov.

Cela japonska tretja vojna mornarica je na poti proti zapadnemu obrežju Formoze v namenu, da pazi na dogodke v Fu-kien. Japonska mornarica bo takoj pričela z operacijami, ako bi uporniki v Fu-kien dovolili komunizem, da se polaste kakakega mesta.

Kantonska vlada še vedno obsoja komunistično gibanje v Fu-kien, kakor tudi nankingsko diktatorstvo.

Nankinški mirovni delegati so na poti proti jugu, da pregovore

BOLGARSKI KRALJ BORIS JE DOSPEL V BEOGRAD

BEOGRAD, Jugoslavija, 10. decembra. — K zblizanju med Jugoslavijo in Bolgarsko je storjen nadaljni korak. Na tisoče in tisoče prebivalcev je čakalo danes na postaji in v bližini postaje, ko se je pripeljal sem bolgarski kralj Boris s svojo ženo. Prebivalstvo je Borisa navdušen pozdravilo.

PAPEŽ NOČE POGAJANJ Z RUSIJO

Vatikan zanikuje, da bi se pogajal z Litvinovom. — Papež ne verjame sovjetskimi obljubam.

Rim, Italija, 10. decembra. — Ko je bil sovjetski zunanji komisar Maksim Litvinov v Rimu, so bile razširjene govorice, da se bo pogajal z Vatikanom za boljše odnose med obema deželah. Te govorice so bile tem bolj verjetne, ker je Litvinov prišel iz Združenih držav, s katerimi je sklenil pogodbo, v kateri sovjetska vlada jamči za versko svobodo ameriškim državljanom.

Vatikan je uradno zanikal, da bi se bil Litvinov pogajal za kakšno pogodbo s papeževimi državami. Vatikan boče obdržati svoje sedanje stališče, ki je nasprotno Rusiji vsled sovjetske brezverske vlade.

Vatikan je pazno zasledoval pogajanja z Združenimi državami, toda ne verjame, da bodo sovjetski državi svojo obljubo verske svobode za ameriške državljanje.

Vatikanski krogi so mnenja, da je ta obljuba samo na papirju, v resnici pa je sovjetska vlada ne bo držala. Iz teh razlogov stoji Vatikan na svojem stališču, da se z Rusijo ni mogoče pogajati. Vatikan se z Rusijo ne bo pogajal toliko časa, dokler sovjetska vlada ne spremeni svoje verske politike.

JAPONSKE SPLETKE V TURKESTANU

Moskva, Rusija, 8. decembra. Poročila iz Šanghaja naznanjajo, da se Japonci skušajo polastiti zapadne Mongolije in kitajskega Turkestanu.

Isto poročilo pravi, da je Japonska izbrala prince Abdul Kerima, da bo vladal kitajskemu Turkestanu. Princ je sedaj na poti iz Tokio v Turkestan.

Prebivalci glavnega mesta Fučova v velikem strahu vsled odredb glede obrambe mesta za slučaj zračnega napada. Kadar zagrmi top, se morajo vsi prebivalci umakniti z ulic in zvečer morajo biti ugasnjene vse luči.

Revolucionarna vlada se nahaja v veliki finančni zadregi in nahaja visoke davke. Po mestu je nabitih mnogo odklicev proti Japoncem, toda to je samo del kampanje proti Nankingu.

Iz precej zanesljivega vira se je izvedelo, da je pozvala Jugoslavija Bolgarsko, naj sklene pogodbo o nenapadanju, ki naj bi bila veljavna pet let. Bolgarska ni pristala na to pogodbo, česar posledica je današnji obisk.

Balkanske države, Grška, Turška, Rumunska, Bolgarska in Jugoslavija, bodo sklenile posebno pogodbo ter ustvarile nekako defenzivno fronto proti intrigam veseli.

Bolgarsko kraljevo dvojico sta pozdravila na postaji kralj Aleksander in kraljica Marija. Kralja sta se objela in poljubila.

Kraljevski dvojici sta se odpeljali po okrašenih cestah v kraljevi dvorec.

Rim, Italija, 10. decembra. — Fulvio Suvich, italijanski državni podtajnik za zunanje zadeve, je nocoj odpotoval v Berlin, da bo konferiral z državnim kanclerjem Hitlerjem glede razorožitve in izprememb v Ligi narodov.

LITVINOV V MOSKVI

Sovjetski uradniki so ga pričakali na postaji. — Javnega sprejema ni bilo. — BuLitt v Berlinu.

Moskva, Rusija, 10. decembra. Sovjetski zunanji komisar Maksim Litvinov je prišel v Moskvo, ne kot zmagan vojskovođa, temveč kot "tovariš Maksimovič", dasi je prinesel s seboj svoje največje diplomatično delo, priznanje Združenim državam.

Ko je stopil iz železniškega voza, se je veselo smejal, ko je pozdravil svojo ženo in dva otroka. Mišo in Tanjo, nato pa je krepko stiskal roke s svojimi tovariši v zunanem komisariatu. Na postaji so bili tudi novi poslanik za Združene države Aleksander Trojanovski, nemški poslanik Nadolny ter francoski in italijanski poslanik. Splošna javnost pri sprejemu ni bila zastopana.

Casopisje ni razglasilo Litvinovega prihoda, ker se je hotelo izogniti hrupnim demonstracijam.

Litvinov je obdržal svoje diplomatično dostojanstvo in je samo rekel:

— Počutim se dobro, toda sem zelo truden.

S postaje se je Litvinov takoj odpeljal v svoje stanovanje, ki se nahaja v hiši, kjer so za časa carske vlade stanovali služabniki lastnika hiše.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. Ameriški poslanik za Rusijo William C. Bullitt je došel v Berlin, kjer je ostal od zjutraj do zvečer in se je medtem sestal z ameriškim poslanikom Williamom E. Doddom. Zvečer je odpotoval proti Moskvi.

Takoj, ko bo sovjetski vladi predložil svoje poverljive listine, bo takoj poiskal primerno, preprosto za poslaništvo in za svoje stanovanje, kar je, kot pravi sam, poglavitni namen njegovega prihoda.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President L. Bonafin, Treas.

Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

in celo leto velja na Ameriko in	in New York za celo leto	\$7.00
in celo leto velja na Ameriko in	in New York za celo leto	\$8.50
in celo leto velja na Ameriko in	in New York za celo leto	\$7.00
in celo leto velja na Ameriko in	in New York za celo leto	\$8.50
in celo leto velja na Ameriko in	in New York za celo leto	\$7.00
in celo leto velja na Ameriko in	in New York za celo leto	\$8.50

Subscription Yearly \$2.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.
Dopolni brez polpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno
plačaja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
vam tudi prejšnje bivališče naznanja, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 2-3678

VESELO SLOVO

Pred tednom dni je praznovala dežela vesel praznik. Praznovala je slovo brez želje po povratku.

Amerika je postavila pred vrata nedobrodošlega gosta, ki ji je dolgih trinajst let delal strahovito nadlego.

V trinajstih letih so imeli Amerikanci dovolj prilike prepričati se, da so postave zaradi naroda, ne pa narod zaradi postav.

Pred uvedbo prohibicije je bilo v deželi 1400 pivovarn, ki so predstavljale vrednost 860 milijonov dolarjev. Direktno je bilo zaposlenih v pivovarnah 88 tisoč delavcev, 300 tisoč delavcev pa v industrijah, ki so bile s pivovarstvom v zvezi.

V deželi je bilo 68 tisoč gostilni, v katerih je bilo zaposlenih nad 100 tisoč uslužbencev.

Lahko se reče, da je prišlo z uveljavljenjem prohibicije skoro pol milijona oseb ob delo in zaslužek.

Današnje pivovarne so modernizirane. Konje, ki so nekoč vozili težke vozove, je nadomestil motor. Za nove naprave v pivovarnah bodo izdali tisoč milijonov dolarjev.

Izguba, ki so jo imeli vsled prohibicije pivovarnarji, distilerji in vinogradniki, je ogromna. Vzlic temu je pa to le majhen del izgube, ki jo je imel narod.

Izguba pa ni bila samo materialna, pač pa tudi moralna.

Prohibicija je vzbudila v ljudeh zločinska nagnjenja, in razvila se je silna organizacija raketirjev, gangsterjev in drugih kršilcev postav. Delovanje te organizacije se je tako strahovito razširilo, da sta bila napram nji skoro brez moči ameriška policija in sodišče.

Statistiki so dognali, da so alkoholna vojna, ogromno tihotapstvo in druge nepostavnosti zahtevale v trinajstih letih 34 tisoč človeških žrtev, da je bilo privedenih pred sodišče več kot pol milijona jetnikov in da je ta vojna veljala 35 milijonov dolarjev.

Prohibicija je torej odpravljena. Ali so pa odpravljene z njo vred tudi vse zle posledice? Ali bodo zločinci držali križem roke, ali se bodo lotili kakšnega koristnega dela?

Kdor se vdaja prevelikemu upanju, bo najbrž razočaran.

Vsako človeško bitje hoče živeti, in čimbolj so razviti v njem tili nagoni, tem hušji je boj za eksistenco.

Poštenemu trževalju je prekle osemnajstega amandmanta vrnil osebno svobodo.

Kakšen vpliv bo pa imel preklie na munšajnarnje, butlegarje in tihotapce, se bo pa že v par mesecih pokazalo.

Dopisi.

Lorain, O.

Mr. John Tomazič se je moral podveriti 8. t. m. v St. Joseph Hospital operaciji na črevesu. On je tajnik S. N. Doma in predsednik društva sv. Alojzija, št. 6 J. S. K. J. Želimo mu, da se kmalu vrne k svoji družini na dom.

V nedeljo 26. novembra je bil Slovenski Dom v pravem pomenu hram pesmi. Kaj takega Lorainški Slovenci se nismo doživeli.

Ne bom se spuščal v kritike glede izvajanja tega ali onega zborja, kajti jaz bi vsakega kar naprej poslušal. Koliko lepih pesmi smo slišali, ki so jih nam zapeli trije zbori in nazadnje vsi trije zbori skupno dve pesmi. Dom se je tresel. Kako se ne bi, saj je čez 150 pevcev peło.

Hvala vam, peveci, našim in vsem od "Zvone" in "Zarje", da ste nam privedli tako krasen večer, ki nam bo ostal za vedno v spominu. Hvala vam, mili gostje, ker ste se odzvali našemu povabilu in se niste plašili slabega vremena. Clevelandška veličana, druga basista, se nista ustrašila, magari če bi vile padale iz zraka, da pripeljeta "Zvonovec" in "Zarjanec" v Lorain. Kar so obljubili so tudi izpolnili. Upamo, da ste se zabavali. Mi smo bili veseli med vami.

Društvo "Ameriški Slovenci", št. 21 S. D. Zveze je na svoji letni seji, ki se je vršila v nedeljo 3. decembra, izvolilo sledeči odbor za l. 1934:

predsednik Louis Balant, podpredsednik Frank Ivanec, tajnik John Kozjan, zapisnikar Leo Skopin, blagajničarka Agnes Lesnjak; nadzorniki: I. Joe Ule, II. Frank Tomšic, III. Anton Jakopin, ml.; vratar Frank Debeve.

Društvena zdravniška: dr. Geo. M. Blank, dr. E. J. Novotny.

Društvene redne seje se vrše vsako povi nedeljo v mesecu v S. N. D. ob 9. uri dopoldne.

Pozdrav!

Louis Balant.

Lorain, O.

V nedeljo zvečer, dne 17. decembra vprizori dramatični odsek "Bleda" v Slovenskem Narodnem Domu vojno dramo "Mrak", katere nam na odr prednaša življenje ter trpljenje ljudstva vojskujoče se dežele v zaledju, trpljenje matere, njena skrb za vsakdanji kos kruha odganjanega od ust, samo da se njeni ljubljene otročki imeli kaj jesti — se razviti in tako dorasti v mladeniče, katere je naš "presvetli cesar" lahko uporabil na bojnih poljih, haneč mu željo, krono in premilo domovino.

Sleherina žena, posebno se mati naj si predoči življenje matere, kateri je vojna uničila dom, izvenila moža, da se je pričel vlačiti naokrog z ženo njenega vojskujočega se sina, prošim vas, predstavljajte si slučaj matere, kateri je vojna pobrala vse sinove, izvzemši najstarejšega, ki ga ji je poslala zbitga na duši in telesu, slepega domov.

Mater igra Ana M. Bruce.

Kakor je vsaki čisti deklški duši težak vsak madež na duši kot telesu, enako je težko Jerici, katere je v rani mladosti izgubila svojo mater, navzvana sama na sebi. Od očeta ni mogla prejemanj lepih vzgledov, katere tako muno rabi mlado dekle. Z vzklikom: In to naj bo moj! oče — se sramežljivo obrne od nje.

Jerico igra Mayne Kotnik.

Veliko je poklicanih, toda le malo je izvoljenih; onih srečnih, katerim ni bilo potrebno v strelni jarek. Eden teh srečnih je Martin Vujin. Ubramir se je "kanistat" in tako živel v zaledju življenja, katero mu ni delalo nikake časti kot zakonskemu možu in očetu.

Martina Vujina igra Frank Ambrozic, ml.

Rada, mlada žena, ljubeča moža in dom, katerega ji je dal, občuti težko ločitev, ko jo zapuščata ter gre na bojne poljane proti sovragu braniti domovino. Kakor se pobeže vihar, ki je prevračal kozoce ter pometal ceste, tako se je umirilo tudi njeno razboljeno srce. Ali mlada ženi je zopet vzkipele v nji, in vihar v srečo je bobnel čimdalje huje ter jo zanesel v objem drugega zakonskega moža. Na tak način je prišel srmočiti prej pošteno ime po pivni-

ROMAN
"PROKLETSTVO LJUBEZNI"

je tako lep in pretresljiv, da ga boste čitali z največjim zanimanjem.

\$1.50

(2 KNJIGI)

V zaloga ima

KNJIGARNA GLAS NARODA

216 West 18th Street
New York, N. Y.

cah in na cesti.

Ivan, vojak presvetlega cesarja, s krvavim srcem poljubi svojo mlado ženo, ne vedoč jeli to poslednji, zadnji poljub svoji ženi. V objemu topov, v družbi strojnih pušk; vmiter med svoje drage; izbičani obraz matere, katere mu je dala življenje; križ na vaški cerkvi, v kateri je slišal oznanjati besede božje (Mir ljudem na zemlji), potok in domača hiša, vse se mu je zavrtelo pred očmi, ko je občutil poljub svoje drage žene in slišal glas trpeče matere, zvijajoče se v estnem prahu, grgljajoče: — Mojsin, moj Ivan! — Vojne grozote, žejni, mraz in lakota mu niso uničili ljubezni do dragih. Vrnivši se kot vojna žrtva slep med nje, je bil preziran in zavržen od žene, katero je ljubil in je ne more pozabiti tudi sedaj, zavedajoč se, da je tudi ona postala v vojnem klanju žrtva razmer. Njemu so za vse junaštvo in trpljenje, katerega je doživel v blagor domovini, dali dovoljenje kot slepega, da sme beračiti.

Ivana igra Frank Gorenšek. Vstopnina v predprodaji samo 30c, je mala vsota za to krasno vojno žalostno.

Poročevalce.

Chicago, Ill.

Čenjeno uredništvo Glas Naroda! Zadnjič sem poročala o veselici, damas moram pa bolj žalostno poročati. Umrla je dobro znana rojakinja Ana Skala. Rojena je bila na Stajerskem. Bivala je ves čas v Chicagu, kjer zapuščala uže očenega soproga, sina Ludvika, dobro znanega koncertnega pevca, hčer in sestro. Vsem moje sožalje!

Nadalje imam poročati, kako smo obhajali v nedeljo 3. decembra tukaj petnajste obletnico Jugoslavije. Proslava se je vršila pod pokroviteljstvom Jugoslav. Central Organization in Jugoslav. vanske žene.

Prva točka je bila kazanje slik iz Jugoslavije, katere je kazal Mr. Anton Grdina iz Clevelanda. Slike so bile jako zanimive, namreč iz Slovenije, iz Zagreba in okolice ter iz Belgrada in okolič. Tako da je bilo vsem ustrečno. Slike je kazal od štirih popoldne do šeste ure zvečer. Ob sed-

mi uri se je pričelo z daljšim programom. Udeležba je bila tako velika, kakor še nikdar poprej. Velika Sokol Hvaliček dvorana je bila nabito polna in vsem se je bralo veselje na obrazih.

Najprej so bile žive slike iz zgodovine Jugoslavije, namreč slike s Kosovega polja, potem Zrinjski Frankopan in slovenska snubitev iz Koroške ter nova Jugoslavija. Vse tri skupine so bile naskrat na odru tako lepo postavljene, da kaj tako lepega nismem še videl. Vsa je to priznal.

Potem so nastopili ameriško-jugoslavski legijonari in orkester je zaigral ameriško in jugoslavsko himno. Govorili so razni govorniki, pa ne vem za vsa imena.

Za Slovence je govoril Mr. Anton Grdina, ki je pojasnil pomen tega dne v vznesenih besedah. Za svoj lep govor je žel bura aplavz.

Ker se zaradi boleznih ni mogel udeležiti slavnosti gospod poslanik Pitamie iz Washingtona, D. C., ga je zastopal tukajšnji konzul Mr. Kolombatovic in v preminjenih besedah orisal današnji položaj Jugoslavije. Povedal je, koliko ima domačih sovražnikov, ki bi jo radi razdelili na sedem delov, ako bi jo mogli. Tudi on je bil deležen burnega odobravanja. Nastopili so tudi razni pevci in pevke.

Zadnji govornik je bil naš kongresman J. A. Sabath, ki je prišel celo pozdrav od predsednika Roosevelta iz Washingtona, D. C., kakor se je program zaključil ob deseti uri zvečer. Nato se je vršila prosta zabava do ene ure v jutro.

Tako smo tukajšnji Jugoslavci zopet pokazali, kaj smo.

Hvala Mrs. Antoniji Zevnik iz Clevelanda za poslani dar.

Vsem naročnikom Glas Naroda voščim veselo božično praznike in veso novo leto 1934 in boljše čase, kakor so bili 1933. Well, prohibicija smo večkrat pokopali. Naj v miru počaka! Amen.

Frances Lukanich.

Chicago, Ill.

Ker skoraj vsak začne z delavskimi zadevami, jim bom jaz izpuštil, ker se niso dovolile. Le tu in tam je kateri dobil delo. Novice je dosti ali ne razveseljivih. Dne 18. novembra zvečer ob 7. uri je preminul Joseph Debelak, dobro poznan med rojaki na severni strani mesta. Umrl je po kratki in mučni bolezni. Dama je bil iz Podnatta pri Kranju na Gorenjskem. Star je bil 57 let, v Ameriki je bil okoli 25 let, vedno prijazen in postrjeliv proti vsakemu. Tukaj zapuščala žalujočo ženo Frances, sina, starega 4 in pol leta in hčerko, staro 3 leta. Pogreb se je vršil 21. novembra ob 9. uri iz nemške cerkve sv. Terezije na pokopališču sv. Jožefa. Pogreb je bil skromen, akeravno je imel veliko prijateljev. In ravno isti dan je umrl tudi rojak Frank Hješ, in je tudi pokopan na istem pokopališču, kar je Mrs. A. Benčan že poročala.

Pogrebi ga bodo najbolj prizadeli, žena, sin in hčerka. Tudi nam bo težko, ker je bil pokojni jako šaljiv in dober humorist. Naj mu bo lahka ameriška gruda. Moje sožalje prizadetim!

Joseph Kern.

PRIZNANJE NA SMRTNI
POSTELJI

Nekega jesenskega dne 1. 1898. je bil na nepojasnjen način izgnan šestletni sinček kmeta iz Burgeisa. Fantček je pasel krave in se ni vrnil več domov. Oče in mati sta otroka povsod iskala in sta naposled iz žalosti nad sinčkov smrtjo umrla drug za drugim.

Po več desetletjih se je zdaj zadeva končno razjasnila. Burgeiški župan je prejel pred kratkim pismo iz Dunaja, v katerem mu sporoča ondotno državno tožilstvo, da je umrl neki gospod, ki je l. 1898. zalezoval jelena v burgeiški okoliici. Usoda je hotela, da se je v gozdu zgenilo nekaj, kar je smatral lovec za jelena. Pomeril je in utrelil — otroka. Lovec je truplo obtežil s kamenjem in ga odnesel v neki ribnik ter neopazno izgnil iz Burgeisa. Ker ni skoro nihče videl loveca, se je popolnoma posrečilo prikriti umor, ki se je zdaj pojasnil.

KLUB OMIKANCEV

V Parizu bo ustanovljen v kratkem klub omikancev. Cilj kluba bo širiti med ljudmi srčno omiko, ki ni samo vprašanje etikete, temveč glavna lastnost francoskega naroda. Ne zadostuje, pravijo ustanovitelji kluba v proglasu, odkriti se, če stoji možki z damo v divglu in ponuditi dami svoje mesto v podzemni železnici. Pravo francosko kavalirstvo zahteva, da je človek vedno pripravljen pomagati vsakemu šibkejšemu, da nikoli nikjer ne kaže svoje resnične ali dozdnevne premoči na izvalne način. Dokaz visoke kulturne stopnje Francoza je, da poprosi v kavarni na takojšnjo kozoare vode enako prijazno, kakor ministra, naj ugodi njegovi prošnji.

Francosi so bili vedno ponosni na to, da v ljudstvih in olik nista privilegij salonov, temveč tudi tržnice in zavetišče za ljudi brez strehe. Francozi morajo vedno pomniti, da v ljudstvih pri njih ne pomeni prazne formalnosti, temveč viteško pripravljenost pomagati vsakemu, kdor je pomoči potreben. V novem klubu, ki zanj pridno agitirajo po Parizu, je tudi mnogo žensk.

PETE SODNE OBRAVNAVE

Oblasti zelo pazijo na to, da ostanje sodne obravnave v okviru dostojnosti in resnosti, vendar se pa večkrat pripeti, da postanejo ljudje pred sodiščem zelo glasni. Pač pa se sliši neverjetno, da bi stranke pred sodniki prepevale. Take sodne obravnave imajo Eskimci. Pri njih je truš med sodno obravnavo glavno. Nekatera plemena Eskimov, ki žive v zelo primitivnih razmerah, poznajo samo pete sodne obravnave. Če se dva človeka pravdata, se zbero svoji in prijatelji obeh strank v največji koč dotične naselbine in najstarejši med navzočimi sede sredi obeh taborov, da sliši tožbo in zagovor. Vse izpovedbe pred sodiščem morajo biti pete. Glavni "pevec" je tožitelj, ki mora peto obtožbo čim bolj raztegniti in preplesti z lepo zvonenimi frazami. In na vso moč si prizadeva, da bi mu zvenel glas čim lepše, da bi napravila obtožba čim globlji vtis. Na važnih mestih obtožbe zapoje v zboru svoji prijatelji, da obtožbo tem bolj povdarjena. Da ni to petje posebno prijetno, si lahko mislimo.

Potem pa pride na vrsto obtožene, ki seveda tudi zapoje. Celotno ali pa se delj poje svoj odgovor in opisuje svojega nasprotnika v najgrši luči, svoji prijatelji mu pa v zboru pomagajo. Sodnik se ravna po moči glasov, ki jih ima ta ali ona stranka. Čim močnejši je glas, tem jasnejši je dokaz, da je stranka nedolžna. In tako dobi pravdo tisti, ki začne s svoji prijatelji pred sodnikom največji truš.

Potem pa pride na vrsto obtožene, ki seveda tudi zapoje. Celotno ali pa se delj poje svoj odgovor in opisuje svojega nasprotnika v najgrši luči, svoji prijatelji mu pa v zboru pomagajo. Sodnik se ravna po moči glasov, ki jih ima ta ali ona stranka. Čim močnejši je glas, tem jasnejši je dokaz, da je stranka nedolžna. In tako dobi pravdo tisti, ki začne s svoji prijatelji pred sodnikom največji truš.

Potem pa pride na vrsto obtožene, ki seveda tudi zapoje. Celotno ali pa se delj poje svoj odgovor in opisuje svojega nasprotnika v najgrši luči, svoji prijatelji mu pa v zboru pomagajo. Sodnik se ravna po moči glasov, ki jih ima ta ali ona stranka. Čim močnejši je glas, tem jasnejši je dokaz, da je stranka nedolžna. In tako dobi pravdo tisti, ki začne s svoji prijatelji pred sodnikom največji truš.

Potem pa pride na vrsto obtožene, ki seveda tudi zapoje. Celotno ali pa se delj poje svoj odgovor in opisuje svojega nasprotnika v najgrši luči, svoji prijatelji mu pa v zboru pomagajo. Sodnik se ravna po moči glasov, ki jih ima ta ali ona stranka. Čim močnejši je glas, tem jasnejši je dokaz, da je stranka nedolžna. In tako dobi pravdo tisti, ki začne s svoji prijatelji pred sodnikom največji truš.

Potem pa pride na vrsto obtožene, ki seveda tudi zapoje. Celotno ali pa se delj poje svoj odgovor in opisuje svojega nasprotnika v najgrši luči, svoji prijatelji mu pa v zboru pomagajo. Sodnik se ravna po moči glasov, ki jih ima ta ali ona stranka. Čim močnejši je glas, tem jasnejši je dokaz, da je stranka nedolžna. In tako dobi pravdo tisti, ki začne s svoji prijatelji pred sodnikom največji truš.

Potem pa pride na vrsto obtožene, ki seveda tudi zapoje. Celotno ali pa se delj poje svoj odgovor in opisuje svojega nasprotnika v najgrši luči, svoji prijatelji mu pa v zboru pomagajo. Sodnik se ravna po moči glasov, ki jih ima ta ali ona stranka. Čim močnejši je glas, tem jasnejši je dokaz, da je stranka nedolžna. In tako dobi pravdo tisti, ki začne s svoji prijatelji pred sodnikom največji truš.

Potem pa pride na vrsto obtožene, ki seveda tudi zapoje. Celotno ali pa se delj poje svoj odgovor in opisuje svojega nasprotnika v najgrši luči, svoji prijatelji mu pa v zboru pomagajo. Sodnik se ravna po moči glasov, ki jih ima ta ali ona stranka. Čim močnejši je glas, tem jasnejši je dokaz, da je stranka nedolžna. In tako dobi pravdo tisti, ki začne s svoji prijatelji pred sodnikom največji truš.

Peter Zgaga

PAVLE NESREČNIK BO IMEL DOBRO POSNEMOVALCEV.

Ko je pred trinajstimi leti in nekaj meseci newyorški rojak Pavle Nesrečnik izcedil iz pajtne steklenice zadnji ostanek, je pomnožno vzdihnil: — No, lepega hudica so nam skomandirali. Trda bo, trda.

Par minut pozneje je bila uveljavljena ameriška prohibicija.

Pavle Nesrečnik se je le s težavo privadil vodi in mleku. Prve dni je bil mir, kmalu so mu pa začeli pripovedovati prijatelji, da se "ga" tuimtam dobi, ampak da je drag in ni tako dober kot je bil v prejšnjih časih.

Pavle Nesrečnik je bil pa kremenit značaj, bogaboječ in postavo spoštujejoč rojak. Prijazna vabila je preslišal in se je celo zgražal nad rojaki, ki so tako nesrečno kršili postavu.

Za Pavleta Nesrečnika so nastopila huda leta strašne suše. Voda se mu je zdelo strahovito plevka, mlekó se je pa kisalo, poseben v polnih tleh.

Ko je bil lani izvoljen za predsednika po dolgih letih demokrat, je začelo křiti v sren Pavleta Nesrečnika novo upanje. Z vso verno je gojil to upanje ter ga zalival z vodo in drugo piščo, ki ni bila prepovedana po Volsteadovi postavi.

Demokratski predsednik je držal svojo obljubo. Meseca aprila je dobila dežela triprocentno pivo.

Pavle Nesrečnik ga je pokusil, prežvečnil in izpljunil rekoč: — Ne bom ga, ker ni ne pivo ne voda. Voda je boljša.

In se je izopet vode lotil.

Tekli so tedni in meseci. Po raznih državah se je vršilo glasovanje. Država za državo je volila za odpravo prohibicije. Kmalu jih je bilo šestinštirideset, torej toliko kot določa postava, da je mogoče kaj prekriniti v ameriški ustavi.

Tako se je približal 6. decembra, ko je bila prohibicija uradno preklieana.

Zganje — nič koliko procentov, vino, domače in importirano, šampanjec in druge dobrote tega sveta.

Pavle Nesrečnik se je praznično oblekel in začel modrovati: — Trinajst let je dolga doba. Trinajst let ter toliko in toliko mesecev. Ni čudno, če sem se čisto posušil ob samem mleku in vodi. Danes si ga bomo pa privoščili v miru in strahu božjem.

Dolar je vtaknil v žep in stopil v bližnji salon: — Daj mi kozarec najboljšega žganja.

— Ne, bo nič, prijatelj — je odkinjal bartender. — Celih trinajst let smo ga imeli, od večraj naprej, odkar je prohibicija preklieana, ga pa nimamo več. Postava je postava. Stroga je in treba se ji je pokoriti.

— Kje bi ga pa lahko dobil? — je poizvedoval Pavle Nesrečnik.

— V velikih starih ga imajo naprodaj. Pa moraš kupiti cel paint ali kvart. Na kozarce ga ne prodajajo.

— Tako, tako, — se mu je zalavalil Pavle Nesrečnik in se odpravil na križavo pot.

Najmanj trideset velikih stonov je obral, pa so mu petosod rekli, da mu je žal, ker ga se nimajo, čkizoma da jim je žal, ker so jim vse zaloge posle.

Slednjič je prišel v največji stor, kar jih premore New York. No, tam so ga imeli.

— Daj mi pajnt najboljšega — je rekel Pavle Nesrečnik in pomenočno pozožil dolar na mizo.

Prodajalec je zavil v papir pajntno steklenico žganja in rekel osuplenu Pavletu: — Se en dolar petindvajset centov, prosim.

— Kaaj? — se je začudil Pavle — počem pa je?

— Dva dolarja petindvajset centov pajnt — je rekel, prodajalec.

Pavle je sklonil glavo. Čudno misli so se mu začele poditi po možganih. Strašno težak je bil boj s hudobo, slednjič je pa hudoba zmazala.

Odpravil se je naravnost k mojstru Pajerju v Brooklyn.

— Tak kotel mi naredi, da bo drža, petnajst galon — mu je rekel, — iz najboljšega in debelega bakra. In veliko kupo mora imeti. Dobno naredi, naj kosta kolikor hoče.

O, Pavle Nesrečnik bo imel dobiro posnemovalcev...

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.70 Dln. 100	Za \$ 9.00 Dln. 100
" \$ 4.95 Dln. 200	" \$ 17.50 Dln. 200
" \$ 7.20 Dln. 300	" \$ 42.75 Dln. 500
" \$ 11.65 Dln. 500	" \$ 85.25 Dln. 1000
" \$ 22.75 Dln. 1000	" \$ 170.00 Dln. 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lihah dovoljujemo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JOŽA HERFORT:

MI SMO PA OD TAM DOMA...

Na mali ravnici je sedel bosopet pastirček in kljub mrazu glasno pel. Skozi raztrgan in razečpan klobuček so gledali proti pustemu jesenskemu nebu šopki kuštravih las; raztrgana suknjica pa ga je le za silo varovala pred mrazom. Za grmovjem skrit sem sedel in poslušal otožno otrokovo melodijo, melodijo otroka, ki ni nikdar okusil sreče, ki mu življenje ni pokazalo kljub mladosti radostnega lica. Prenehaj je. Kralj mene se je pričela gibati in dvigati prst in vzbudila mojo pozornost. Pa spet me je premotil pastirček s pesnijo, otožno žalostno, z ono, ki se pripeljuje: "Mi smo pa tam doma, kjer se sonce ne smehlja..." Mršava kravica se je pripasla do mene, fantek je poskočil, utihnil in hotel iti kravo zavrniti. Zagledal me je, se malo prestrašil, ko pa je videl, da gledam zdaj v tla na dvigajočo se zemljo, zdaj nanj, se je ojunail in prišel bliže.

"Gospod, krt bo prišel ven, jaz ga bom pa ujel." — "Zakaj?" — sem ga vprašal.

"Veste, v mestu poznani gospo, katere kupuje krtove kože, bo imela plašč iz teh črnih kož. Ali ga smem ujeti?"

"No, le ujem ga!" Obrazek, premrl od mraza je začel, postavil se je s palico, s katero je dajal krtavi pravi smer, ob dvigajoči se zemlji in napeto čakal. Kmalu se je prikazal rožnati smrček podzemeljskega lovea. Pobi je urno zamahnil s palico in pobil krtu. Še zbegom mi ni dejal, pa je že odbrzel.

Zvečer sva se spet videla. Pokazal mi je kaka dva dvesta kože in močno dejal:

"Poldrug dinar za vsako, dva, če bog da srečo, pa še kaj za približek, če bo gospa dobre volje."

Potem sva se prav močno pogovarjala o krtih. Bil je strokovnjak v tem lovu, kljub svojim detim letom.

"Imam pet pasti," je dejal, "tri nastavljene, dve pa doma." Pokazal mi je okroglo, v pero zvito past za krtu.

"Te so dobre, one druge", in mi pokazal železno z obročkami, "pa niso prida, ker mi ta obroček obrne krt poševo in gre naprej."

"Ti, kaj misliš, ali bi jaz ujel kakšnega krtu?" sem ga vprašal.

"Vi že nikoli, saj še zajec veliko ne postrelite, pa jih je več kot krtov."

"Oho, to pa ne bo držalo."

"Oja, veste, lovec na zajce je pet, nas na krtu pa dvajset. Zato je krtov manj."

"Kako pa veš, kje moraš nastaviti krtu past?"

"Veste, tam, kjer ima krt veliko krtino, tam je doma. Blizu tam nastavim past, prej pa nakopljem deževnikov in jih dam med prst. Drugo jutro je že v pasti."

"Pa ne pozabiš, kam si nastavljal?"

"Kje neki! Zraven pasti zatakneš vejico, pa tako, da je drugi ne vidi, sicer ukrade krtu in past. Veste, pa to ni lovsko!"

Drugo jutro sem odšel v mesto, mali lovec na krtu na je spet pel ono žalostno: "Mi smo pa tam doma, kjer se sonce ne smehlja..."

Vrtar Marko mi je prinesel lepega krtu in potožil, kakšno škodo mu dela. "Poglejte je, dejal, kakšen je, debel kot pujske, zavaljen kot valjar; kožuha ima zametast, nege kot plug, smrček in nos kot sveder. Saj je lep, toda pridite pogledat, kaj delajo krti pri meni na vrtu! Vse sadike uniči, ko razriva zemljo, pa še vse deževnike položi, ki črno zemljo delajo."

"Pa vse ogree in bramoje," sem pristavil.

"Vseeno, toda povejte, kako naj se ga rešim. Jeseni izginel, spomladaj jih je pa pet mesto enega!"

"No da, jeseni gre za deževniki"

je gre globlje pod zemljo, pa je zato na vrhu ne razriva! Veste kaj, nalomite trnja in ga položite v rove, pa se bo preselil!"

"Dobro," je dejal pa odšel.

Čez dober mesec je obhajal zmagoslavje, sadike so lepo uspevale, krtov ni bilo več, tudi drugo leto ne, le črvov in ogreev je bilo mnogo in ti so se maščevali za preganega krtu.

Ošabna gospa je imela dragocen plašč iz krtovih kož. Kakor dragocen baržun, so bile lepe, svetle. Z gospodom doktorjem sta hodila v gledališče; ko sta šla domov, je ni smel peljati pod pazduho, osorno mu je dejala:

"Plašč je dragocen, krti dragi, krznarjev račun obupno visok!" Pa je kožice plaščevala pastirčkom po poldrug dinar, če je bila dobre volje je kaj navrgla. Sicer jih je še ožmerjala; krznar je pa še žalosten čakal na plačilo računa. "Mi smo pa tam doma, kjer se sonce ne smehlja..."

STRIC ARTUR GOVORI

Te dni je vse svetovno časopisje poročalo, da bo predsednik razorožitvene konferencije Henderson zastopil konferenco. Velik angleški list je ob tej priliki priobčil nekaj zanimivosti iz njegovega življenja pod naslovom: "Stric Artur govori".

Kadarkoli se je širila govorica, da bo stric govoril v parlamentu, takoj je vse hitelo v zborovalno dvorano. Ne morda samo zato, ker je Henderson izvesten govornik, ali zato, ker zna tako mojstrsko spraviti vso zbornico v dobro voljo, da je že mnogokrat povzročil s svojimi dovajpji, da so poslancev teklo solze zmeha. Pač pa Mr. Henderson govori o vsaki stvar le, če jo temeljito pozna in razume. Brez njega, se zdi, da v zbornici nekaj manjka.

Ko se bo te dni zopet pojavil v parlamentu, bo od vseh strani z radostjo sprejeti kajti, tudi njegovi najhujši politični nasprotniki ga zelo visoko cenijo in spoštujejo. — Stric Artur je zelo popularna oseba in priljubljen pri vseh političnih strankah.

V drugi delavski vladi je prevzel silno važno mesto zunanjega ministrstva, trdnjavo tradicije in privilegije, in kmalu zaslovel v političnem svetu.

Sedem in šestdeset let je bil star, ko je postal angleški minister za zunanje zadeve ter v tem svojstvu šel tudi v Zenevo. Zaradi njegovega velikega vpliva in razumevanja so ga državniki in diplomati v Zenevi izvolili za predsednika razorožitvene konferencije. Obdržal je to mesto tudi še potem, ko je prenehal biti zunanji minister Anglije.

V Zenevi so zadnje mesece obudovali, s kolikšno vneto je skušal rešiti nevhvaležno in težko nalogo, kako je vztrajal, potrpežel in taktično vodil, kar se je v danih razmerah sploh še voditi moglo.

Henderson je bil rojen 1. 1863. v Glasgowu na Škotskem. Izučil se je kotfarstva ter bil že v mladeniških letih navdušen delavski organizator. Vleko ga je v politiko. L. 1903. torej pred tridesetimi leti, je bil v delavski stranki izvoljen v parlament. Postal je celo predsednik Labour party in bil med vojno član vlade. Ker se pa v marsičem ni strinjal s tedanjim predsednikom vlade, je odstopil in bil tudi pri volitvah leta 1918. poražen. "Petnajst let so me imeli," je dejal z nasmeškom. "Prav imajo, da so si drugega izbrali, izprememba je popolnoma upravičena."

Ko je tudi pri zadnjih državnoborskih volitvah leta 1931. propadel, je dejal nekemu voliten: "Prav, če mislijo, da znajo oni bolje kot jaz." V Zenevi ga nazivljejo "dobrega Evropejca" in to čisto upravičeno, kajti nihče se ni toliko trudil za ohranitev miru in nič ne zavraža samo misli na vojno bolj kot on.

V parlamentarnih krogih in sploh v političnem življenju doma pa mu pravijo kratkomočno "Naš stric Artur." in res je stric Artur preprost, a globoko veren človek. Nihče bi ne verjel, da nosi že sedem križev, saj bi mu prej prišili le 50 let.

"Čarčite se na 'GLAS NARODA', največji slovenski dnevnik v Združenih državah."

VREME IN LJUBEZEN

Neka madžarska vzgojiteljica je tožila trgovca z dežele, da ji je obljubil zakon, jo pod pretezo te obljube zapeljal ter zmanjšal njeno sposobnost za možitev. Bila sta že odklicana, nekaj dni pred poroko pa je prišel trgovec iz province v Budimpešto, kjer sta skupno kupila pohištvo, obeloko, perilo in drugo kar spada v novo gospodinjstvo. Zvečer: po nakupu sta šla v cirkus, iz cirkusa pa v mestni gozdič. Tam sta sedla na samotno klop. Ponoči je ženin odpoval in pisal nevesti, da si je premislil ter jo uide za ženo.

Obtoženece je izjavil, da je tožiteljici res obljubil zakon, a prišel je tudi, da neveste niti ni dotaknil. Tisti večer, ki ga opisuje nevesta v svoji tožbi, da je postala žrtev njegove vsiljivosti, sploh ni bil nikjer. Res je, da je potrošil kakšnih 1200 pengrov za opremo stanovanja, toda ko je razmišljal o značaju neveste, si je rekel, da je boljše, če jo pusti, ker je imel vtis, da ga ne ljubi, ampak da se ga oklepa samo iz koristiljublja.

To izjavo je trgovec podprl z dokazom, da tisti dan, ko ga dolži bivša nevesta usodnega koraka, sploh ni bil v njeni družbi. Kolikor se ve spominjati, je bilo ta dan hladno vreme in je deževalo. Nevesta pa pravi, da je bil krasen dan, da je sijalo sonce in da je bilo nepopisno lepo posebno ob 10. zvečer, ko jo je ženin poljubil na čelo.

Ker sta si trditvi nasprotovali, je sodni dvor sklenil vprašati meteorološke postaje, kakšno vreme je bilo usodnega dne ob 10. zvečer. Vremenoslovci so izjavili, da je takrat dopoldne deževalo, popoldne je bilo lepo in milo, zvečer ob 9. pa so se odprle zatvorske nebu in je bilo do 11. kakor iz šaka.

Na podlagi te izjave je sodišče resigniralo na nadaljnje dokazovanje obtoženke. Izjavilo je, da je v takšnem vremenu izključena situacija, kakor jo je tožiteljica navedla v tožbi. S tem je bila zaveda v prvi instanci zaključena, tožiteljica pa z ujo seveda ni zadovoljna in pravi, da bo gnača poudarila dalje.

5000 LJUBAVNIH PISEM

Letos 23. avgusta se je v Budimpešti ustrelil 58-letni samski tasebnik Gustav Ott. Samomoriček je bil silno bogat in je imel stalno stanovanje na Dunaju, v Šviciji, v Salzburgu in v vseh večjih evropskih mestih.

Ko so po njegovi smrti začeli iskati oporoko, so našli najprej kaseto, v kateri je bilo 5000 ljubavnih pism in 1000 fotografij, ki so predstavljale same ženske. Pokojnikovi bratje so sežgali to korespondenco in so pozneje našli oporoko iz dolokoba, da si oni edini dediči pokojnikovega premoženja.

Znoda je nastala šele, ko so prišli do izjave, da je med zapuščino tudi polica zlata, ki tehtala 1 kg. Tega zlata niso našli nikjer, tudi ne v nobenem depozitu. Ker predstavlja to zlato približno 80 tisoč pengrov vrednosti in manjkajo tudi neki dragulji, ki jih oporoka izrecno omenja, so odredile oblasti obširno preiskavo.

BLAZNIKOVE
Pratike

za leto 1934
IMAMO V ZALOGI
Cena 20c
s poštnino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY.

74

— Ne bom beračil, — je dejal samozavestno bratu in materi. — Ne bom beračil in vendar vama prinesem vsak večer toliko denarja, kolikor bi ga mogel spraviti skupaj s sramotnim beračenjem, ki sem ga odklonil.

Čas je hitro tekkel. Deset let je bilo že minilo od Frochardove usmrtnice. Frochardka je bila postala prava pokliena beračica. Njen obraz je bil dobil prezgodnje gube, usta ostre poteze, oči so bile izgubile pod vplivom alkohola svoj prvotni izraz, a njeno telo, namenoma vedno pripognjeno, se ni moglo več vzrav-nati.

Jakob je dobro napredoval; njegove napake in strasti so rasle z njim. Mati je prenašala na svojega ljubljence vso ljubezen in občudovanje, kakor ga je izkazovala nekoč svojemu zločinskemu možu.

Peter je bil postal glavni rednik obeh. Neumorni delavci si ni upal porabiti od svojega zaslužka zase skoraj ničesar.

Plod njegovega dela, ki ga je izročal vsak večer materi, je romal potem v Jakobov možnjček, da je podpiral njegovo razuzdanost...

Zdaj vemo, kakšnima lopovoma je bila prišla v roke uboga Luiza. Toda ne moremo si še misliti groznih muk, ki so čakala nesrečno dekle.

XXVIII.

Zgodilo se je tako, kakor je slutil Peter. Frochardka je hotela čim prej kovati kapital iz nesrečnega naključja, ki ji je bilo izročilo na milost in nemilost ubogo Luizo.

Sklenila je seznaniti slepo siroto že naslednjega dne z "delom". Po prečuti noči, ki jo je preživel v strašnih slutnjah, je brusar vstal, čim je napolnila jutranja zarja. Hotel je govoriti z Luizo, da bi jo pripravil na bridko razočaranje in brezobzirno ravnanje, ki jo je čakalo v brlogu njegove matere.

Frochardka je na videz še trdno spala in to priliko je hotel porabiti za pogovor z Luizo. Že je stal pri prvi stopnici, že je hotel pritisniti uho na podstrešna vrata, da bi se prepričal, če je Luiza že vstala, ko je naenkrat mati zakričala nanj:

— Ali mi ne zlezeš takoj doli, eigan nemarni! Čas je že, da jo odrineš na delo.

In Peter je stopil nazaj žalostnega obraza, sprejet z besedami, ki niso treple ugovora:

— Takoj se mi poberi z doma na delo, danes potrebujemo več denarja. ... Goste imamo.

Iz skodoželjnega materinega nasmeja je brusar spoznal, kakšne misli roje po glavi temu nestvornu.

Sicer pa tudi če bi bil hotel dvomiti o nakanah svoje matere glede na slepo siroto, spomin na prizor, ki ga je videl prejšnji večer, je zadostoval, da se je zgrozil pred najbližjo bodočnostjo.

In vendar ni mogel storiti ničesar, da bi preprečil nesrečo, ki je grozila ubogi Luizi, ničesar, da bi jo obvaroval le ene preteče muke.

— Ali mi ne greš hitro! — je kričala Frochardka srdito; — menda čakaš, da bi ti Jakob podkurlil pod nogami, ti lenoba lena! — Premerila je Petra z zaničljivim pogledom in pripomnila:

— Takoj pride moj "angelček", in če te najde še tu, gorje tvojemu hrbtu, poslika ti ga, da boš imel dovolj za ves dan.

Peter se ni bal udarcev, pač pa je zadržal pri misli, da Jakob pride in bo videl Luizo...

In pri tej misli se mu je skrčilo srce. Znana so mu bila vsa bratova zločinska nagnjenja, vsa njegova podlost. Vedel je, da se ne bo ustrašil niti najpoglejšega nasilja, samo da zadosti svoji zločinski naturi.

In s to podlo propalico se sreča nedolžno bitje, ki ga je čudno naključje izročilo v roke stari beračici. Čim je pomislil na možnost takega zločina, mu je zastala kri v žilah in zajecjal je plaho:

— Mati, ne smete pozabiti... da je to dekle...

— Slepo?... Pasja dlaka, saj to se ji pozna...

— Da je... pošteno... — je zlogoval Peter s ponižanim glasom.

— Poštena?... Dobro, tem slabše za njo! Sovražim poštene ljudi.

In zroč divje na podstrešna vrata je pripomnila:

— Pripravim jo do tega, da bo delala, ta poštena deklina! To se ji bova nasmejala z mojim anglečkom.

To pot je vzklopela Petru pri Jakobovem imenu kri v žilah in pred očmi se mu je stemnilo. Toda njegove jeze je bilo kmalu konec.

— Le urno, pokveka! — je zagodrnjala Frochardka, — vzemi svojo krošnjo in hajdi!... Biti hočem sama!

Brusar je povsili glavo in ubogal po svoji stari navadi. Odhajajoč je mrmral:

— Strahopetec sem!... strahopetec... strahopetec!... Sicer pa... kaj bi mogel storiti? Zdaj bova torej trpela dva!...

V hipu, ko se je Peter ves potrj pripravil k odhodu, je udaril nekdo na vso moč po vratih in začul se je Jakobov glas:

— No, mati, vdvovec se vrača: Marjana je v peklu!...

— aj se je zgodilo z njo! — je vprašala Frochardka začudeno.

— Hotela se je iztrgati iz mojih krempljev, kakor je zatrjevala. In pa še druge neumnosti so ji rojile po glavi... postati je hotela zopet pošteno dekle in da bo ta neumnost kronana, se je dala še zapreti... iz gole kreposti... šema neumna!

— Saj sem vedno pravila, da bo storila žalosten konec, — je odgovorila Frochardka. — Jasnó je, da ni pri zdravi pameti. Drugače si ne morem misliti, da bi zavrgla moža, kakršni si ti, saj bi bila lahko ponosna nate.

— Rajši bo spala v zaporih Salpetriere...

— In morda pusti končno svoje kosti na Guyani. Tako lepo dekle, kot si mi pravil. Toda glej, Jakob, če boleha človek na poštenu, mu ni pomoči, to je napaka v krvi.

— Sicer pa, vrag jo vzemi, kaj bi si belil glavo zavoljo nje!

— Prav imaš, angelček moj. Ker je pa pod ključem, si boš moral poiskati drugo. Ne boj se, mnogo jih bo, ki bodo zelo srečne.

— To ti rad verjamem; toda prvi, ki mi pride v roke, dam pošteno lekejo. S to nevhvaležno Marjano sem bil prenehak; zlorabila je mojo slabost; prav se mi godi; toda če bi jo dobil...

In malo je manjkalo, da ni s pestjo razbil mize, ki se je na njo opiral s komolcem.

— Dobro! se je zasmejala Frochardka, — nikar tako ne razbijaj, da mi ne zbudiš podnajemnice.

— Kaj, podnajemnice? Kaj si pa zopet pobrala na cesti? Psička brez gospodarja? Treba ga bo takoj prodati krznarju, da napravi iz njega lepo krzno.

— Koža mojega psička je bela in mehka, dragi moj.

Pokazala je z roko na podstrešje in pripomnila:

— Moja podnajemnica je tam gori...

— Med capami?

Nadaljevanje sledi.

Ljubiteljem
leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

LINDBERGH NA ŠPANSKEM

Ko je dospel znani ameriški letalec na Španjko, so mu prebivalci mesta Santona privedli svečan obred.

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

18

— Meni je prav. In mi je pogodu tudi zaradi Wernerja. Potem bo mogel biti celo poletje na Hochbergu in čisti morski zrak bo zanj dober. Kaj bo ž njim pozneje jeseni in pozimi, bomo še videli. Pri njegovem zdravstvenem stanju ne moremo delati načrtov daleč v bodočnost. Če ti je prav, bova opustila tudi ženitovanjsko potovanje. Tako potovanje mi prav nič ne ugaja. Najbolje je, da se takoj preselimo na Hochberg. Poroka bo seveda na našem domu. Slavnostnega ženitovanja se ne bova mogla izogniti. Toda o tem se bova pozneje pogovorila. Pa gotovo zopet kmaču odideš v Berlin?

— Pojutrnjem, Olly. V tem času sem le prav težko dobil nekaj dni dopusta.

— No, o čemur se sedaj ne moreva pogovoriti, se bova pogovorila piemeno. Poroka za zaroko boš ti preskrbel, Harald, kaj ne?

— Še danes, Olly.

— Dobro. Sedaj pa greva k mojemu bratu.

— Kakor zapoveduješ.

Olly smeje odkima.

— Ne, Harald, med nama ni nikakega poveljevanja. Oba sva zrela človeka, ki nerada prenašata pokorščino. Torej s poevji rajši ne pričniva.

Začuden jo pogleda.

— Najbolj čudovita ženska si, Olly, ki sem jo še kdaj srečal v življenju.

Z nasmehom skomigne Olly z rameni.

— Ne vem, ako je to poklon. Ako je, tedaj ga kratko zavračam. To ne spada v najino tovarišijo.

Veselo se mu zategnejo usta.

— Povdarjam samo resnico.

— Dobro — kot resnico sprejemam tvojo označbo "čudovita".

Nisem, kot so vsi drugi. To vem. Vedno sem hodila svojo pot in naprej ti povem, da se morebiti kdaj zgodi, da mogoče kdaj ne bom pokorno hodila poleg tebe po poti, katero si boš ti izbral. Korakinja poleg drugega se je treba šele naučiti in jaz sem pogosto nepotrpežljiva. Samo moj brat me je do sedaj še enal trdno držati pri sebi. In, kaj ne, to si bova medsebojno obljubila, ako bova kdaj prisiljena, da bova kak del pota sama hodila, tedaj eden drugega ne bova slišala, da bi kdo napravil kak korak proti svoji naravi in proti svoji volji.

Resno in z velikimi očmi jo pogleda Harald.

— Prepričan sem, Olly, da boš hodila vedno ravno pot in četudi kdaj ne boš šla ob moji strani. In preveč sem ti hvaležen, kakor da ti ne bo dal iste pravice. Vedno sem bil divji in neugnan in ako zopet kdaj zapadem v svoj stari greh, me ne boš prestrogo sodila.

— Tega sploh ne bom, niti strogo, niti milo. Upam, da bova skupaj dobro izhajala, ker ne bova za sebe več zahtevala, kot morava dati.

Pri tem mu počeno in odkrito pomudi roko.

Olly pozvoni svoji služkinji in ji naroči, naj na vrtu poišče njenega brata in naj mu sporoči, da pride k njej.

Predno pride Werner, se oba prijateljsko pogovarjata o tem, kako si bosta uredila svoje bodoče skupno življenje.

Grof Harald pa je imel vendarle občutek, kot da ga je Ollyna preudarost potisnila v položaju, ki zanj ni bil zveč razveseljen. Obenem pa mu je ta njena preudarost vse tako vgladila, da je mislil, da ji mora biti hvaležen.

Z veseljem razpoloženjem pozdravi Harald Wernerja, ko vstopi. Ko Olly bratu predstavi grofa Haraldja kot svojega zaročenca, pri me Werner Haraldovo roko in jo prijateljsko stisne.

— Iz očesa srea vama želim obilo sreče, — pravi, — vam in svoji sestri. Olly je krasna duša, verjemite mi in je bolj nadarjena, kot pa sama prizna.

— Molči, Werner, — zakleže Olly, — nikar me Haraldu ne sili kaj v napačni luči, čestitaj mi ne bo razočaran.

Njen zaročenec se ozre v njo z gorkim pogledom.

— Sam si bom vstrgal sodbo, Olly. Vas pa, gospod, Larsen, iskreno presim, da sva od danes naprej prijatelja. Že danes vas prosim, da v bodoče smatrate mojo hišo za svojo.

Werner pogleda svojo sestro, kot bi jo hotel nekaj vprašati. Nato pa pravi:

— Ali ta prošnja tudi odgovorja vaši lastni želji? Ali vas ni z temu Olly negovala?

— Odg. zarja moji lastni želji in v tem sva si z Olly edina.

Wernerjeve oči zažare.

— Iskreno se vam za to zahvačim in vedno se bom potrudil biti vaš vreden prijatelj.

— Potem pa se morata tudi tikati, — zahteva Olly.

Oba si ponudita roke.

Olly, Werner in grof Hochberg se še razgovarjajo o nekaterih važnih zadevah. Nato pa grof vstane, da bi šel. Veselo novico je hotel prinesiti materi in stricu. Dogovorili so se še za sestanek popoldne in zvečer v hotelu pri grofovi materi.

Ko Harald odide iz vile, se globoko oddahne, kot bi bilo za njim zelo težavno delo. Njegova lahkomisljenost ni bila dovolj močna, da bi kar igranje rešil tako zelo važno zadevo.

— Vezi so le — četudi so lahke, — si misli.

Njegovi koraki so bili nekoliko počasnejši in težji, ko karaka iz vrt vile Fortunat. Ni vedel, da mu je skozi okno v pritličju sledilo dvojce žarečih, sanjavih oči tako dolgo, da je za seboj zaprt vrtna vrata.

Gilda Verdenova je toliko časa čakala pri oknu, da je prišel iz vile. Sedaj si z roko podpre glavo in zanišljeno gleda v daljavo.

Njene misli so bile pri grofu Haraldju, katerega ni mogla imenovati po imenu. Mogoče je mislila nanj tako tesno, da je čutila, kajti namerit mu stoji pred njegovimi duhovnimi očmi popolnoma čisto in jasno Gildina podoba in misli si: — Škoda, da to sladko, zapeljivo bitje ni bogata Olly Larsenova in moja nevesta.

Stanje gospe Grabowe se ni izboljšalo. Gilda je bila še vedno navezana na bolniško sobo in z nobenim človekom ni prišla več v dotiko. Slednjič pa je zdravnik odločno zahteval, da gre Gilda vsak dan saj za eno uro na prosto in da mora tudi ponoči imeti potreben počitek.

— Drugeče milostljiva gospica ne bo zdržala te naporene oskrbe, — pravi zdravnik in kratko zahteval, da jo nadomesti bolniška streljica.

Bolnica se je sicer temu na vse kriplje protivila in je zatrjevala, da je Gilda mlada in zdrava in da je "tako malenkostna postrežba" nikakor ne more izmučiti. Pri sebi ni mogla trpeti tuje streljice in je za vedno hotela imeti poleg sebe svojo rejnko.

Toda zdravnik se je poslužil svoje oblasti in Gilda je imela od sedaj naprej vsak dan po eno uro prosto in ponoči več ur časa za počitek.

(Dalje prihodnjic.)

ZA POKOJNINO PROSIJO

Skupina starec, ki prosijo v detroitskem uradu Michigan State Welfare Department za starostno pokojnino. Do starostne pokojnine so upravičeni ameriški državljani, ki so stari nad 70 let.

TURŠKA ŽENA PREJ IN ZDAJ

V stari Turčiji je veljala žena za nujno zlo. Imela je samo dolžnost, pravice pa nobenih. Posebno v kulturno zaostalih krajih Anatolije žena ni smela sedeti z možem za mizo, jesti je morala ločeno. Ni smela govoriti z moževimi starši ali sedeti z njimi pri peči, temveč je morala stati pri vratih. Pozimi je je pa grela v jami, kjer se peče kruh, in ki ji pravijo Turki tonir ali kuersue. Če si je drnila spretegoviti z moževimi starši, je bila navadno tepena, kajti to je pomenilo pri Turkih onečaščenje staršev. Moževi starši, ki so navadno gospodarili v rodbini, broječi 50 do 60 članov, so imeli kot najstarejši največ pravice. Tako urejeno družinsko življenje vidimo ne samo pri mohamedanskih narodih in raznih staromaloazijskih plemenih, temveč tudi pri maloazijskih kristjanjih.

Tudi iz pravnega vidika turška žena ni uživala nobene zaštite. Po starem cerkvenem zakonu je bila Turkinja samo nekakšen predmet. Vse njeno življenje je bilo v moževih rokah. Kakor je še zdaj pri nekaterih arabskih plemenih navada, je imel mož neomejeno pravico oženiti se z dekletom, ki so mu bila všeč. Ni bilo zakona, ki bi določal starost ženinca ali neveste. Kakor v drugih pokrajinah Male Azije, je tudi v Turčiji veljala le fizična in spolna dozorlost, določena pri dekletu z 9 ali 10 leti. Brez vsakih obredov sta se lahko fant ali dekle skrivaj poročila, ne da bi bila poroka kje zabeležena.

V stari Turčiji je imel samo mož pravico zapoditi ženo iz harema, če mu ni bila všeč. Ločitev je bila zelo enostavna. Zadostovalo je, da je mož ženi namignil, da se je naveličal, pa je odšla k svojim staršem. Pri nekaterih turško-tatarskih plemenih je imel mož pravico zapu-

stiti svojo ženo, čim se je prepiral, da ni bila devica, ko sta se vzela. Poleg tega jo je dal ostrici, potem jo je pa še pretepel in poslal k staršem. Nova Turčija pa ne priznava cerkvenih porok, ki so jih sklepali prej pri imamih, katerim so ženin navadno izročili nekaj denarja, tako zvan "mehr", da bi bila žena za prvo silo prekrbljena. Če bi jo mož zapodil, pred odpravo haremov in drugimi reformami v Turčiji ni bilo pravice rodbinskega življenja. Šele novi civilni zakon je prinesel turški ženi vse pravice v zakonskem in socialnem življenju.

Zanimivo je, da je mnogoženstvo v moderni Turčiji strogo prepovedano, vendar se pa še pojavlja, posebno v vzhodnih pokrajinah. Turki ne morejo pozabiti starih navad in težko se zadovolji mož samo z eno ženo. Posebno starejšim Turkom ne gre v glavo, da so haremi odpravljani. Zdaž so turški ženi odprte vse šole in uspeh se je že pokazal. Ankarško sodišče je absolutno že 60 sluša-

telje; od leta 1927 imajo v Turčiji odvetnice in sodnice. Kemal paša je dal turški ženi tudi celo vrsto političnih in socialnih pravic. Ženske imajo med drugim aktivno in pasivno volilno pravico.

Nedavno so turški listi poročali, da so študentke visjih razredov liceja v Carigradu in Kandili sklenile služiti tudi pri vojaki, da bi bile enakopravne z moškimi tudi v tem pogledu. Obrnile so se na pristojne oblasti s prošnjo, naj jim dovolijo služiti pri vojaki. Skoraj reverjetno je, kako naglo se razvijajo in napreduje turška žena po revoluciji, ki pa še ni končana.

VREMENSKI PREROK

UMRL

Dunajski osrednji zavod za vremenslovje in geodinamično sporoča, da je umrl v Raurisu 50-letni vremenski prerok na Sonnblicku Leonhard Winkler. Pokojnik je deloval zadnjih deset let na 3100 m visokem observatoriju, kjer je bil zlasti v zimskem času pogosto po cele tedne odrezan od ostalega sveta.

Leonhard Winkler je bil prvotno planinski vodnik in je kljub temu, da je hodil samo v ljudsko šolo, bil mogočna opora vremenslovski vede zlasti za visoke Alpe. Zato obžaluje dunajska meteorološka postaja njegovo smrt, ker bo zljaj delo brez njega silno težko.

Zoper krče v mišicah

Ohrumljene, utrjene, izdelane mišice se vrnejo k normalni jakosti in moči, če se namazate z ANCHOR PAIN-EXPELLER.

Če so vaše mišice ohrumljene, če ste polni krčev in bolečin vsled prenapora, se dobro namazite in pojditte leč. Najbolj boste spoznali, da eno namazanje zadostuje, da vam popolnoma pomaga.

Pri vseh lekarnarjih — 35c in 70c velikosti.

Samo pristni ima Sidro varstveno znamko.

PAIN-EXPELLER

NAJBOLJSI SLOVENSKI ROMAN

"GRUNT"

(Spisal Janko Kač)

kar jih je izšlo po svetovni vojni, ima v zalogi

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Cena

\$1.35

Koledar l. 1934

Bomback piše o "BOULDER DAMU"; Troha govori o "DUHOVIH IN STRAHOVIH" ter o "KRIŽIH IN TEŽAVAH"; Rupnik pa klasično opisuje DOBO BLAŽENE PROHIBICIJE, — vse to poleg kratkih povesti, zanimivih spisov, gospodarskih in tehničnih razprav, najdete v letošnjem koledarju.

Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga pa naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNIH ZA VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadejni, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."

NAJVEČJE KNJIZNICE NA SVETU

Marsikoga bo zanimalo, kakšen je razvoj knjiznic in katere so največje na svetu.

Najstarejši spomin vodi v Ninive v Mezopotamijo, kjer imamo za kralja Assurbanipala zbirko lončenih tablic s klinopisi. Podobna zbirka je bila tudi v Tebah. Na Grškem so zbirali knjige nekateri tirani, prvo veliko in urejeno knjiznico pa je imel Aristotel. Najnamenitejši stari knjiznici sta bili Museion v Aleksandriji, ki so jo ustanovili Ptolemeji, in ona v Pergamu, ki so jo ustanovili Atalidi in je pozneje prišla v Aleksandrijo. V Rimu je bilo zbiranje knjig moda. Prva javna knjiznica v Rimu je uredil Asinius Pollio leta 39 pr. Kr. za Cezarja. V Konstantinoplu je ustanovil Konstantin Veliki v 5. stol. knjiznico z 20.000 zvezki.

Prve krščanske knjiznice so bile zidužene z glavnimi cerkvami: Cezareja, Edesa, Konstantinopol, Rim. Velik pomen s prepisovanjem so si pridobile samostanske knjiznice srednjega veka s prepisovanjem in zbiranjem antičnih spisov: Bobbio, Monte Cassino, Fleury, Cluny, St. Gallen, Reichenau, Fulda, Canterbury. Na Vzhodu so znamenite knjiznice na Athosu in na Sinaju.

Prve univerzitetne knjiznice nastajale so v poznem srednjem veku. Prve univerzitetne knjiznice najdemo v Pragi, v Bolonji, v Padovi, v Pavi, v Rimu (Vatikanska), Florenca, Benetke, Ofen.

Novi vek je prinesel izum tiska in s tem velikanski razmah književne produkcije. Knjige so zato cenejše in pridejo tudi med ljudstvo.

V Nemčiji so nastale velike knjižnice. Prvo javno knjižnico je ustanovil kardinal Mazarin leta 1643 v Parizu. Prva univerzitetna knjižnica v modernem smislu pa je nastala l. 1735 v Goettingenu.

V 19. stoletju so se dotedanje knjižnice silno razširile bodisi v produkciji bodisi v porabi, zlasti pod vplivom Amerike in Anglije.

SHIPPING NEWS

12. decembra: St. Louis v Hamburg

13. decembra: Pres. Roosevelt v Havre

14. decembra: Paris v Havre

15. decembra: Berengaria v Cherbourg

Europa v Bremen

Conte di Savoia v Genoa

20. decembra: Washington v Havre

Hamburg v Hamburg

22. decembra: Olympic v Cherbourg

27. decembra: New York v Hamburg

Bremen v Bremen

Pres. Harding v Havre

31. decembra: Pennland v Havre

3. januarja: Mablette v Cherbourg

Manhattan v Havre

Albert Ballin v Hamburg

5. januarja: Berengaria v Cherbourg

6. januarja: Lafayette v Havre

Rex v Genoa

Europa v Bremen

10. januarja: Aquitania v Cherbourg

Roma v Trst

11. januarja: Berlin v Hamburg

15. januarja: Ile de France v Havre

17. januarja: Washington v Havre

19. januarja: Olympic v Cherbourg

20. januarja: Champain v Havre

Conte di Savoia v Genoa

Volendam v Boulogne

Bremen v Bremen

24. januarja: Hamburg v Hamburg

Berengaria v Cherbourg

29. januarja: Europa v Bremen

31. januarja: Manhattan v Havre

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

ILE DE FRANCE

16. DECEMBRA

13. januarja — 3. februarja

PARIS

17. februarja — 17. marca

CHAMPLAIN

30. decembra — 20. januarja

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščenega agenta

General Travel Service, Inc.

MR. LEO ZAKRAJEK

1359 Second Ave., New York City, N. Y.

FRENCH LINE